

De roos

De grote man schiet in de roos. Het lijkt een ernstige bezigheid. Hij doet het met een keurige jas, een wit hemd, manchetknopen en een sierlijk uurwerk. Het haar dat hem rest werd netjes in twee richtingen gekamd. Hij is groter dan de omstanders. Als hij het ene oog sluit is het om met nog meer aandacht door het andere te kijken. Hij is de superman van de kermis, meer nog, hij is de vader.

'We tellen het jaar 1939 en we staan hier op de Tilburgse kermis. Helemaal links ikzelf, tien jaar oud. Mijn broer Ad is ruim een jaar jonger, mijn broer Berrie ruim een jaar ouder. Mijn vader - 40 jaar oud - waagt zich aan het zogenaamde prijs- of fotoschieten. En bij het allereerste schot raakt hij de roos. Het bewijs is deze foto. Het foto-apparaat achter de roos flitst namelijk alleen, als de roos getroffen wordt. Ik herinner het me nog heel goed. We hadden veel bekijks en ik vond het allemaal erg spannend. De volgende dag zijn we de foto gaan ophalen. Nu werd het ons echt duidelijk, hoe geweldig die vader van ons was. Nu hadden we het bewijs in handen, dat het hem toch lekker gelukt was. Glimmend van trots liepen we na afloop achter hem aan, op naar de snoepwinkel van Benschop op de Heuvel, weer we getrakteerd werden op jub-jubes.'

Vader heeft een hofhouding. De voorbeeldige jongens en mannen

rond hem benadrukken zijn waardigheid. De lippen van de inzender zijn samengetrokken, de jongen kijkt niet echt uitbundig, er is weinig spanning op de gezichten, eerder een gelaten afwachten. In de achtergrond zijn er ook nog wat schemerige figuren, allemaal mannen. 'Ik ben de enige van het stel die nog leeft en zie nog dagelijks dat ene vastberaden geopende oog van mijn vader voor me, samen met die krachtige mond van hem. Mijn allerbeste vader op de allermooiste foto van de wereld.' Joop Peys, Tilburg.

De kermis brengt een koerscorrectie op het gewone leven. Wat elders kinderachtig is of verboden is daar te koop. Griezelen bijvoorbeeld of kijken naar mismaakte mensen of vreselijk rap rijden of schieten. We merken dat de vader niet in het fototoestel schiet, maar toch ook niet ver ernaast. (Hoe komt het toch dat die dingen niet drie keer per dag aan flarden worden geschoten?)

Op het moment van de opname is het schot al gelost. Toch lijkt zijn houding nog helemaal schietklaar. Deze houding is spannend. Ze is er in de eerste plaats om te mikken en pas in de tweede plaats om te poseren. Deze houding geeft aanzien, ze toont een vakman vol aandacht, met een scherpe blik. De opgeheven rechterarm geeft zijn figuur grote waardigheid. Zo is vader op zijn best.

Het licht van de flits komt niet van naast het fototoestel maar van boven. Het werpt schaduwen onder de neus en onder de kin. Achteraan is er nog meer licht, het schijnt op het haar van de jongens. De voorbijgangers dieper in beeld zijn helder verlicht maar bewogen. Hun aanwezigheid is belangrijk en toch niet storend. De foto is van een uitstekende kwaliteit, met zacht licht, een zinvolle relatie tussen scherp en onscherp ingelijst in een soort modernistisch decor.

Het maken van foto's wordt wel vaker geassocieerd met schieten: een plaatje schieten, de foto-jacht. Het is een prachtige kermisuitvinding dat de klant daarbij zijn eigen foto schiet. Het resultaat is dan niet alleen een krachtige foto maar tegelijk een trofee. De roos is uiteindelijk een foto van hemzelf. En wat is er mooier op een foto dan uzelf?

De inzender schreef nog een P.S.: 'Ofschoon ik deze foto heel graag retour gezonden krijg, is het niet de originele. Die staat boven op mijn tv-toestel en daar blijft ie, zolang ik leef.'

Johan de Vos

Dit is aflevering 88 van een serie. Inzendingen naar: de Volkskrant, Dag in Dag uit/Allermooiste foto, postbus 1002, 1000 BA Amsterdam. Vermeld uw naam en adres op de achterzijde van de foto wanneer u prijs stelt op terugzending.